

LISZT FERENC ZENEMŰVÉSZETI EGYETEM ZENEI MENTOR- ÉS GYAKORLATVEZETŐ TANÁR

Általános tájékoztató a szakirányú továbbképzésről

A szakirányú továbbképzés neve: Zenei mentor- és gyakorlatvezető tanár pedagógus-szakvizsgára felkészítő szak.

A szakirányú továbbképzésben megszerezhető szakképzettség neve: Szakvizsgázott pedagógus (zenei mentor- és gyakorlatvezető tanári szakterületen).

Munkarend	Fin. forma	Költségtérítés	Képzési idő	Képzés helye	Képzési terület
Esti	Önköltséges	160.000 Ft/félév	4 félév	Budapest	Pedagógusképzés

A szakképzettségről röviden: A képzés teljes értékű szakvizsgát ad, amely figyelembe vehető a pedagógus pálya előmeneteli folyamatában, a minősítésben, és felhatalmaz mentortanári és gyakorlatvezetői tevékenység folytatására. Mivel a Zeneakadémián kizárólag zenei területen készítünk fel mentortanárokat, a kötelező, minden szakképzés anyagát képező tartalom mellett jelentős arányban szerepel szakma-specifikus tartalom, amely segíti a képzést elvégzőket a szakmai szinten tartásban, metodikai és szemléletbeli megújulásban, pályájukon szerzett tapasztalataik áttekintésében, rendezésében.

A képzés menete: A képzés a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem épületében zajlik pénteki és szombati napokon 9 és 14 óra között, tömbösített formában, lehetőleg olyan beosztásban, hogy a kontaktórákra átlagosan kéthetente kerüljön sor. A követelményeket az oktatók a félév elején teszik közzé, a teljesítési és vizsgakövetelményekkel együtt.

A képzés jellege: A képzés folyamatában jelentős szerephez jutnak a kontaktórákon zajló csoportos beszélgetések, gyakorlatok, feladatok, illetve az egyéni munka, tájékozódás, az önállóan megoldandó feladatok és tananyag-feldolgozás, amihez az oktatók folyamatos támogatást nyújtanak, részben a távoktatás eszközrendszerének alkalmazásával. A képzés szempontjából fontos a hallgatók között a közös munka során kialakuló csoportlétkör és az oktatók támogató-megerősítő jelenléte. Célunk a szemléletformálás, a tanári kompetenciák tudatosítása, továbbfejlesztése, a szakmai ismeretek felfrissítése, saját tapasztalatokkal együttesen történő áttekintése, feldolgozása, újrendezése, a mentori és gyakorlatvezetői kompetenciák és az ehhez kapcsolódó identitás kialakulásának segítése.

Tantárgyi háló:

TANTÁRGY	ÓRA-TÍPUS ¹	FÉLÉVEK												Kredit
		1.			2.			3.			4.			
		ÓRA	KR.	SZ. ²	ÓRA	KR.	SZ.	ÓRA	KR.	SZ.	ÓRA	KR.	SZ.	
Kötelező ismeretek														
Jogi és igazgatási alapismeretek a köznevelésben	E	8	3	v										3
Zenei nevelés az Európai Unióban	E				8	3	v							3
A zeneoktatás intézményrendszere Magyarországon	E				10	4	v							4
Az intézmény és környezete	GY	12	4	gy										4
A nevelési-oktatási intézmény működésének pedagógiai vonatkozásai	E	14	5	v										5
Szakmai önismeret és önreflexió a pedagógiai gyakorlatban	GY	10	3	gy										3
Tanulási folyamatok tervezése, szervezése és értékelése	GY				10	4	gy							4
Koncertpedagógia	GY				10	3	gy							3
Kodály-koncepció	E	10	3	v										3
Személyiségfejlesztés	GY	12	4	gy										4
A mentálhigiéné szerepe a zenész- művész-pedagógus lelki egészségvédelmében	GY				8	3	gy							3
A tehetség felismerése és fejlesztésének lehetőségei	E				12	4	v							4
Multikulturális nevelés	E				8	2	v							2
Sajátos nevelési igényű gyermekek zenei nevelése	E	8	3	v	8	3	v							6
Sajátos nevelési igényű gyermekek zenei nevelése - Intézményi gyakorlat	GY	6	2	gy	6	2	gy							4
ÖSSZESEN:		80	27		80	28								55
Választható ismeretek ³														
Kreatív zenei gyakorlat	GY							10	4	gy				4
A gyakorlatvezető- és mentortanárra a zeneoktatásban	E+GY							18	7	gy				7
A megfigyelés	E+GY							12	5	gy				5
A mentor interperszonális készségei	E+GY							6	2	gy				2
Tervezési feladatok a mentori és a zenetanári gyakorlatban	E+GY							6	2	gy				2
Felkészülés a mentori gyakorlatra	GY							8	3	v				3
Interakcióelemzés a zeneoktatásban	E+GY							12	5	v				5
A zenei mentor módszertani eszköztára 1. (A megfigyeléstől a visszajelzésig)	GY										36	11	gy	11
A zenei mentor módszertani eszköztára 2. (Mentori intervenciók stílusok)	GY										36	11	gy	11
A zenetanári munka értékelése	GY										12	5	gy	5
ÖSSZESEN:								72	28		84	27		55
Diplomamunka (szakdolgozat és portfólió)								2	5	gy	2	5	gy	10
MINDÖSSZESEN:		80	27		80	28		74	33		86	32		120

¹ Elmélet/gyakorlat

² Gyakorlat/vizsga

³ A kötelező ismeretek körök képezik az első év anyagát, a második évben kerülnek sorra a választható ismeretek körök.

Képzési és kimeneti követelmények (KKK):

- 1. A szakirányú továbbképzési szak megnevezése:** Zenei mentor- és gyakorlatvezető tanár pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak
- 2. A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:** Szakvizsgázott pedagógus (zenei mentor- és gyakorlatvezető tanári szakterületen)
- 3. A szakirányú továbbképzés képzési területe:** pedagógusképzés képzési terület
- 4. A felvétel feltételei:** Alap-, mester-, vagy osztatlan képzésben, (illetve korábbi egyetemi vagy főiskolai szintű) képzésben szerzett, zenetanári, zeneművész-tanári vagy ének-zene tanári szakképzettséget igazoló oklevél és legalább 10 év pedagógus-munkakörben eltöltött szakmai gyakorlat
- 5. A képzési idő:** 4 félév
- 6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:** 120 kredit
- 7. A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerezhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:** A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a pedagógusképzésben szerzett ismereteikre alapozva, a zenei mentori- és vezetőtanári tevékenységekhez kapcsolódó pedagógiai, pszichológiai és szakmódszertani ismereteik birtokában képesek a zenei nevelés különböző színterein tevékenykedő tanárjelöltek iskolai gyakorlatának támogatására és a kezdő pedagógusok szakmai fejlődésének segítésére.

Elsajátítandó kompetenciák:

- A zenetanári képzéshez kapcsolódó iskolai gyakorlat tervezése, szervezése, irányítása és értékelése.
- Diplomával rendelkező kezdő zenepedagógusok pályaszocializációjának támogatása.
- Tanárjelöltek, kezdőtanárok számára mintaként szolgáló zenei foglalkozások vezetése.
- Tanítási órát követő elemző konzultáció levezetése a mentori intervenciók tudatos alkalmazásával.
- Interperszonális készségek tudatosítása és fejlesztése.
- Folyamatos szakmai önreflexió készségének fejlesztése.

Tudáselemek, megszerezhető ismeretek:

- A közigazgatás, köznevelés felépítésének, intézményrendszerének ismerete.
- A zeneoktatás szakmai feladatait és működését meghatározó jogszabályi környezet ismerete.
- A pedagóguspálya, a pedagógusképzés, ezen belül a zenei tanárképzés folyamatának, szakmai feladatainak, speciális területeinek ismerete.
- A mentori feladatokhoz kapcsolódó pedagógiai és pszichológiai elméletek és ezek gyakorlati alkalmazási lehetőségeinek ismerete.
- A szakpedagógia és a szakmódszertan zenei szakterületein folyó kutatások legfrissebb kutatási eredményeinek ismerete.

- Egyéni és közösségi mentálhigiéné színtereihez és módszereihez kapcsolódó ismeretek.
- Szocio-konstruktivista pedagógia alapelveinek ismerete, a hozzátartozó módszertani eljárások alkalmazása a zenetanári gyakorlatban.

Személyes adottságok, készségek:

- Az önhatékonyság, aktivitás, önállóság és nyitottság.
- Empátiás és együttműködő kommunikációs képesség.
- Konfliktuskezelés és kudarckerülés.
- Befogadói kompetenciák, befogadói magatartás.
- Társas viszony létrehozása és a kooperatív alkotókészség kialakítása.
- Képesség a saját kompetenciahatárok és mások kompetenciahatárainak felismerésére a zenepedagógiai tevékenység során.
- A bizalmon alapuló kapcsolatépítés készségei.
- Metakommunikáció, testbeszéd, aktív figyelés készsége.
- Önismeret, önreflexió, önkontroll.

A szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben: A zenei mentor- és gyakorlatvezető tanár szakterületen szakvizsgázott pedagógus szakképzettségét a köznevelés művészeti területein, a tanárképzéshez kapcsolódó szakmai gyakorlatok vezetése, illetve a már oklevéllel rendelkező kezdő pedagógusok pályaszocializációját támogató tevékenységek során alkalmazhatja.

8. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök, és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditértékek:

A) Kötelező ismeretkörök: 55 kredit

Közigazgatási és vezetési ismeretek: 5-7 kredit: jogi, közigazgatási és államháztartási alapismeretek; jogi környezet a köznevelésben; érdekképviselet a közszférában; európai uniós alapismeretek.

A nevelési-oktatási intézmény, mint szervezet: 4-8 kredit: közigazgatás és köznevelés kapcsolatának rendszere; a zeneoktatás szakmai feladatait és intézményeinek működését meghatározó jogszabályi környezet; zeneoktatási intézmények; nyilvántartási és minősítési rendszerek; pedagógiai program

Az intézmény és környezete: 3-5 kredit: környezetpszichológia; a művészetoktatás környezete és kapcsolatrendszere; tudatos környezetalakítás; környezeti kommunikáció és zene

A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága: 5-7 kredit: a hatékonyság mutatói, mérési lehetőségei; minőségbiztosítás

A pedagógus a nevelési-oktatási intézmény szervezetében: 15-20 kredit: a zenepedagógus szerepei és munkatevékenységei; tanítási-tanulási folyamat tervezése, szervezése, értékelése; szakmai önismeret és önreflexió; iskolai és iskolán kívüli zenei nevelés; személyiségfejlesztés; konfliktuskezelés; mentálhigiéné a zenei nevelési-oktatási intézményekben; zeneterápia

Az integráció és szegregáció kérdései: 2-6 kredit: multikulturális nevelés; nemzeti és etnikai kisebbségek az oktatásügyben

Sajátos pedagógiai, pszichológiai ismereteket és módszereket igénylő személyek, illetve csoportok nevelése-oktatása: 10-14 kredit: tehetséggondozás; sajátos nevelési igényű gyermekek zenei nevelése; tudatos szakmai jövőtervezés

B) Választható ismeretkörök: 55 kredit

A zenei mentorképzés alapismeretei: 6-10 kredit: a szocio-konstruktivista tanulásméltet alapjai és alkalmazási lehetőségei a zeneoktatásban, a zenetanárrá válás folyamata, a gyakorlatvezető- és mentortanár szerepe és feladatai a zeneoktatásban.

A zenei mentor alapkészségei: 7-10 kredit: a célzott megfigyelés; a zenei mentor interperszonális készségei; tervezési feladatok a mentori és a zenetanári gyakorlatban

Szaktudományi ismeretek felhasználási lehetőségei a (zenei) mentori gyakorlatban: 10-12 kredit: szakmódszertani ismeretek bővítése; megfigyelési, tervezési ismeretek gyakorlati alkalmazása; a tanárjelöltek, kezdő tanárok helyzete és problémái

A mentori gyakorlat módszertani ismereteinek gyakorlati alkalmazása: 18-22 kredit: a visszajelzés formái és hatásai; aktív figyelés, óramegbeszélés; a "segítségnyújtás" fogalma és gyakorlata; mentori intervenciók stílusok; reflektív gondolkodás

A zenetanári munka értékelése: 4-6 kredit: az értékelés lehetséges céljai, lehetőségei és korlátai; az értékelés rendszere és eszközei

A szakdolgozat kreditértéke: 10 kredit

A záróvizsga részei:

Szakedolgozatvédés: A szakdolgozatvédés keretében a szakdolgozat részletes bemutatására kerül sor a záróvizsga-bizottság előtt. A kiválasztott téma valamely zene-pedagógiai/zenepszichológiai, illetve általános neveléstudományi szempont szerinti, tudományos alaposágú bemutatása és kapcsolódásának ismertetése a mentori gyakorlathoz, mint írott tanulmány/esszé, amelyet a témavezető értékeli és szóbeli kérdésekkel egészít ki. Ugyanezt teszi egy opponens is.

Portfólió bemutatása: A kiválasztott témához kapcsolódóan a képzés során megszerzett tudásanyag és az ehhez illeszkedő tanítási gyakorlat, terepmunka, és más egyéni kapcsolódó praxis során gyűjtött tapasztalatainak áttekintő dokumentációja, mint multimédiás tematikus portfólió bemutatása. A vizsgáztatók az előzetesen leadott portfólió alapján kérdéseket intéznek a hallgatóhoz..

A záróvizsga eredménye (oklevél minősítése): A szakdolgozatvédésre kapott érdemjegy és a záróvizsgán bemutatott portfólióra adott jegy számtani átlaga adja az oklevél minősítését.